

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การรับโทษหนักขึ้น: ศึกษากรณีการล่วงละเมิดทางเพศของผู้มีอำนาจ บังคับบัญชากระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
ชื่อผู้เขียน	ปณณดา บุญจันทร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

ตามประมวลกฎหมายอาญา ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับเพศ ได้มีบทบัญญัติที่เป็นเหตุเพิ่มโทษเฉพาะตัว ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 285 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตราต่างๆ ที่ระบุไว้ เป็นการกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์ หรือในความอนุบาล ผู้กระทำความผิดระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ หนึ่งในสาม ซึ่งจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติมาตรานี้ มิได้บัญญัติให้การกระทำความผิดที่เป็นการกระทำของผู้มีอำนาจบังคับบัญชากระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้นด้วย โดยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2453/2515 ตัดสินไว้ว่า “ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 285 นั้น หมายถึงผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ควบคุมตามหน้าที่ราชการ และผู้ถูกกระทำอยู่ในความควบคุมด้วย การที่ข้าราชการผู้น้อยยังอยู่ในความบังคับบัญชาของอธิบดีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น หาใช่อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการตามความหมายแห่งมาตรา 285 ไม่” จากคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการกระทำความผิดทางเพศที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาที่กระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชานั้น ไม่เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น เมื่อพิจารณาตามมาตรา 285 เป็นบทบัญญัติที่ให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเหตุเพิ่มโทษเฉพาะตัว โดยอาศัยคุณสมบัติเฉพาะตัวเป็นสำคัญ โดยกฎหมายเห็นว่าผลที่เกิดขึ้น เนื่องจากกระทำความผิดต่อบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นผลร้ายแรง เนื่องจากฐานะของผู้ถูกกระทำหรือความสัมพันธ์ของผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำ ในลักษณะที่ผู้กระทำมีอิทธิพลหรือมีอำนาจเหนือหรือมีอิทธิพลครอบงำผู้ถูกกระทำ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายประสงค์จะลงโทษผู้กระทำความผิดที่อาศัยโอกาสที่ตนมีความสัมพันธ์กับผู้ถูกกระทำในลักษณะที่มีอำนาจหรือมีอิทธิพลครอบงำผู้ถูกกระทำ เพื่อให้การกระทำความผิดเป็นไปได้ง่ายหรือสะดวกขึ้น เนื่องจากในสถานการณ์ดังกล่าวผู้ถูกกระทำถูกบังคับขืนใจ หรือจำต้องยอมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นกฎหมายจึงบัญญัติไว้เป็นการทดแทน

ความผิดที่ได้กระทำ รวมทั้งเป็นการป้องปรามและป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจเหนือ หรือมีอิทธิพลครอบงำ จึงได้บัญญัติไว้ให้รับโทษหนักขึ้นกว่าในกรณีการกระทำความผิดของบุคคลทั่วไป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเหตุเพิ่มโทษเฉพาะตัวที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น ในกรณีการกระทำความผิดทางเพศที่เป็นการกระทำของผู้มีอำนาจบังคับบัญชากระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งการศึกษารั้งนี้ได้มีการศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีกฎหมายของไทย รวมถึงตลอดถึงกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบและเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษผู้กระทำความผิดให้เหมาะสมกับลักษณะการกระทำและสภาพสังคมในปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่าการล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงานทั้งองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ที่เป็นการกระทำความผิดของผู้ที่มีอำนาจบังคับบัญชากระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ที่เข้าลักษณะความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา หรืออนาจารตามกฎหมาย แม้ว่าผู้ถูกระทำจะสามารถฟ้องร้องเอาผิดได้ตามกฎหมายในความผิดฐานดังกล่าวอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้เป็นเหตุเพิ่มโทษเฉพาะตัว ที่ต้องรับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา 285 ด้วย หากพิจารณาจากข้อเท็จจริงของความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับผู้ถูกระทำ กรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่เกิดขึ้นจากผู้มีอำนาจบังคับบัญชา โดยอาศัยอำนาจที่ตนมีอำนาจเหนือหรือมีสถานะภาพเหนือกว่า กระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เห็นได้ว่าผลของการกระทำเป็นผลร้ายแรง ทั้งต่อผู้ถูกระทำและต่อสังคม เนื่องจากผู้กระทำความผิดก็อาศัยโอกาสที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่ มีอำนาจเหนือหรือมีอิทธิพล หรือสถานะภาพที่เหนือกว่าผู้ถูกระทำ แสวงหาผลประโยชน์ในทางเพศเพื่อให้ตนได้รับความพึงพอใจในทางเพศได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้นเช่นกัน ซึ่งผู้กระทำความผิดได้อาศัยโอกาสที่ผู้ถูกระทำให้ความเคารพนับถือในฐานะผู้บังคับบัญชา ความไว้วางใจ เชื่อใจ แสวงหาผลประโยชน์ในทางเพศอย่างไม่เป็นธรรม และหากเกิดการล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงานขึ้นแล้ว ผู้ถูกระทำมักจะไม่สามารถที่จะฟ้องร้องกล่าวโทษผู้กระทำผิด เพราะเกรงกลัวอิทธิพล กลัวการถูกกลั่นแกล้ง กลัวผลกระทบกับตำแหน่งหน้าที่การงานของตน ทำให้ได้รับความอับอาย เสียชื่อเสียง และเป็นการยากที่จะแสวงหาพยานหลักฐานที่จะสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจริง เนื่องจากผู้กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีอำนาจให้ผู้อื่นให้โทษแก่ตนได้ ดังนั้นควรจะต้องมีมาตรการในการเอาผิดและลงโทษผู้กระทำความผิด ในกรณีที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงานที่เป็นการกระทำของผู้ที่มีอำนาจบังคับบัญชาโดยใช้อำนาจที่ตนมีฐานะเช่นนั้นกระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งควรที่บัญญัติให้เป็นเหตุเพิ่มโทษเฉพาะตัว อันจะต้องรับโทษหนักขึ้นกว่ากรณีการกระทำความผิดของบุคคลทั่วๆ ไปด้วย ตามมาตรา 285 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

Thesis Title	The severe punishment: A Case Study of Sexual Abuse Committed by Supervisors against Persons under their Supervision
Author	Poonnada Boonjan
Thesis Advisor	Professor Dr. Udom Rathamarit
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

According to the Criminal Code with regard to offences relating to sexuality, there is a provision, Section 285, which provides personal cause to receive heavier punishment. Under Section 285, where the commission of the offences relating to sexuality by the offender is committed against his or her descendant; a pupil under his or her care; a person under the control in the execution of his or her duty; or a person under his or her guardianship, custodianship or legal care; the offender shall be liable to the heavier punishment than as provided in such relating offences by one third. According to the provision, it seems that we cannot always apply this provision to the case where a superintendent or a supervisor commits sexual offence against person under his or her supervision. This can be illustrated in the Judgment of Deeka Court No.2453/2515 which clearly stated that “a person under the control in execution of his or her duty according to Section 285 means an offender who has official authority to control an injured person in performing official duty and the injured person should be the person who is directly under the offender’s control. Only the fact that a low- ranking official is under supervision of Director General to exercise his functions does not always fall within the provision as provided in Section 285” According to the judgment, it can be concluded that a supervisor who commits sexual crime against person under his or her supervision is liable to only normal degree of punishment, not a heavier punishment as provided in Section 285. General speaking, the provision in Section 285 aims to provide reasonable grounds to inflict heavier punishment upon any sexual offender. Such reasonable grounds based on personal reason by considering the importance of specific qualifications of a person. That is to say, the law purposes to prevent severe effect that may be occurred from committing the crime against the persons who have

special relationship with the offenders. Additionally, the law aims to provide the special punishment to the offender who takes the opportunity where he can legally control the victim to facilitate his illegal sexual commission. Owing to the fact that the victim may be forced, compelled or inevitably willing to have sexual intercourse with the offender. Therefore, the aforementioned provision is provided to suppress and prevent sexual crimes committed by the persons who intend to abuse the special relationship by inflicting upon them with heavier punishment.

This thesis has objective to study personal causes to apply heavier punishment to the case where a supervisor commits a sexual offence against a person under his or her supervision. This research has been conducted by taking into account of certain theories, Thai legislations and relevant foreign legislations so as to analyze, compare and suggest appropriate measure punishing the offender in order to be suitable for the circumstances and society in nowadays.

According to the study, it has been founded that supervisors who committed sexual crime against persons under their supervision both in government or in private organizations could be penalized under the provisions in Criminal Code relating to sexual offences, namely sexual intercourse and indecent act. However, Section 285 of the Code does not provide a personal cause to give heavier punishment to the offender of such act even though such commission can result in severe effect to both the victim and our society. That is to say, the offender will take a chance of having high position, authority or status over the injured person to procure any unfairly sexual advantages from him or her. This case can be easily happened because the victims, while performing their duty, normally pay respect and rely on their supervisors. It has been found that most of these sexual harassments tends not to be reported to the police to take legal actions against the offenders. That is because they are afraid of influence, malicious acts, or any unfairly treatment regarding their promotions that they may obtain from their supervisors if they decide to do so. They also cannot face with embarrassment and defamation. On top of that, finding the evidences to prove that such sexual crime already happened is another big problem for them because they still have to work with the offenders who have authority to assess them. Therefore, the suggestion to find suitable measure to penalize the offenders who commit sexual crime against their persons under control by abusing their authority should be carefully taken into consideration, and in this case, it is submitted to add any provision

in Criminal Code Section 285 in order to give heavier punishment to such offenders rather than normal degree of punishment as provided in generally sexual cases.